

Formand Niels Dalsgaards årsberetning til generalforsamling i Dansk Akvakultur 19. maj 2022

Tak til alle jer, der er mødt frem i dag til Dansk Akvakulturs generalforsamling. Efter aftale med formand for foderudvalget og dambrugsudvalget vil jeg inddrage deres udvalgsberetninger i formandsberetningen.

Det forgangne år 2021 og begyndelsen af 2022 har været endnu en meget usædvanlig periode med store udfordringer for akvakulturerhvervet.

Jeg vil indlede med at sætte tingene i lidt større historisk perspektiv. I 2008 havde vi finanskrisen. I 2014 blev Krim invaderet. I 2018 kom der corona, og i februar 2022 kom der krig i Europa. Den første krise var en finansiel krise, som påvirkede vores finansieringsmuligheder og kreditrisici. Den virksomhed, jeg arbejder i, oplevede, at vores bank gik konkurs fra den ene dag til den anden.

Den næste krise i 2014 var en geopolitisk og handelsøkonomisk udfordring med embargoer, så vi ikke længere kunne eksportere fødevarer direkte til Rusland.

Coronaen var en global pandemi og sundhedskrise, som betød ændrede afsætningsmønstre. F.eks. lukkede hoteller og restauranter i Europa helt ned, og vi måtte finde nye markeder, kombineret med stigende fragtomkostninger og manglende forsyning og kapacitetsproblemer for containerfragt.

Og her i 2022 oplever vi en ny geopolitisk krise, som påvirker energi- og fødevarerforsyningen globalt. Der er ingen af disse kriser, vi som akvakulturerhverv har haft nogen indflydelse på, men det har alt sammen haft stor betydning for vores virksomheders daglige drift.

Krigen i Ukraine har først og fremmest store menneskelige konsekvenser for millioner af ukrainere. Krigen har også vist, at fødevarerpolitik, og det vil sige miljøpolitik, er sikkerhedspolitik. Frygten er fødevarerkrise og hungersnød, der kan ramme store dele af verden med social og politisk uro til følge. Allerede i slutningen af 2021 begyndte energipriserne at stige som følge af en kombination af den grønne omstilling, omlægning af energiproduktionen fra kul til vind og stigende efterspørgsel på strøm i det hele taget.

Og oven i alt det blev akvakulturerhvervet ramt af IHN i 2021. Det er overvældende mange udfordringer for akvakulturerhvervet på en gang. Stigende foder-, råvare- og energipriser betyder meget for produktionsomkostningerne. Det er en alvorlig udfordring, som vi skal håndtere. Salgspriserne må øges, så de dækker omkostningerne, og IHN skal håndteres. I modsætning til de globale udefrakommende kriser, så har vi en større indflydelse på håndteringen af disse udfordringer. Både i foreningen i fællesskab og som virksomheder hver for sig.

*

I 2021 har vi i bestyrelsen og i sekretariatet brugt mange ressourcer på at håndtere IHN. Det var og er fortsat vanskeligt at finde løsninger, fordi der var interesse modsætninger internt i foreningen. For de ramte opdrættere var national IHN-fri status et kæmpe problem og medførte økonomiske tab. Og de opdrættere, hvis eksistens afhang af national IHN-fri status, ønskede IHN bekæmpet for enhver pris. For andre med stor eksport til Ukraine og andre markeder med særlige certifikat-krav, betød IHN også direkte tab og mistede afsætningsmuligheder. I bestyrelsen traf vi den vanskelige beslutning i september 2021 om at ophæve national IHN-fri status. På ugentlige møder med FVST hele efteråret fik vi gennemført en plan, så alle opdrættere i løbet af efteråret og frem til december fik sagsbehandlet og godkendt deres ansøgninger om kompartiment, dvs. IHN-fri status på det enkelte anlæg. Det lykkedes for næsten alle ansøgere. Vi arbejder fortsat på at få godkendt en enkelt virksomhed, som vi ikke fik med over "gærdet". For formandskabet, Peter og jeg, er sager som IHN, hvor vi skal balancere interesser imellem medlemmerne, de

mest vanskelige. Jeg vil gerne takke bestyrelsen og veterinærudvalget og sekretariatet for gode drøftelser og for etablering af det faglige og juridiske grundlag til bestyrelsens beslutninger. Jeg vil også takke alle for opbakningen og for at udtrykke anerkendelse til alle opdrættere i håndteringen af IHN. Vi må fortsætte med at øge den kollegiale ansvarlighed og samarbejdet.

Endelig er det også på sin plads at anerkende FVST for de konstruktive og direkte veterinære drøftelser i efteråret og for FVST's store arbejde med at få kompartment-ansøgningerne behandlet. Som en del af løsningen afsatte vi i foreningen 500.000 kroner til støtte til etablering af et veterinært slagteri i efteråret med den forudsætning, at de IHN-berørte dambrugsfisk ville være høstet og slagtede senest den 1. april 2022. Det var også en del af aftalen med FVST og de berørte dambrug. Så tak til Årup Mølle og til Rens Fiskeri for at etablere slagteriet og deltage i håndteringen af fisken.

I foråret fremlagde veterinærudvalget en plan for bestyrelsen, om hvordan vi kunne opnå IHN- fri status i Danmark igen. Som en del af bekæmpelsesplanen har veterinærudvalget og sekretariatet også udarbejdet en screeningsplan med 42 udvalgte dambrug. Planen blev godkendt i bestyrelsen i marts og fremlagt for FVST. Screeningen skulle gennemføres og afsluttes i maj. Vi kan desværre allerede nu konstatere, at der har været flere IHN-udbrud end forventet. Der er fortsat IHN på enkelte dambrug fra sidste år, som ikke er tømt eller har fået tilbagefald. Hensigten med screeningen er at skaffe et bedre grundlag for bestyrelsen til at beslutte, hvordan vi håndterer IHN fremadrettet. Vi kender ikke hele resultatet af screeningen, men vi kan konstatere, at med de nye tilfælde, så er det er mere udbredt, end vi havde forventet.

Forudsætningerne er derfor ændret for den bekæmpelsesplan eller handleplan, som veterinærudvalget først har udarbejdet til bestyrelsen. Veterinærudvalget vil derfor drøfte sagen igen, og vi vil i bestyrelsen meget hurtigt tage en ny drøftelse og beslutning om, hvordan vi håndterer IHN. Det skal være en afvejning mellem veterinære målsætninger om de bedst mulige veterinære forhold for hele erhvervet, men også om jura og de økonomiske konsekvenser, herunder realistiske og ansvarlige afsætnings- og slagtemuligheder for de berørte opdrætsvirksomheder. Der er flere muligheder og ingen lette løsninger.

*

En ny akvakulturstrategi er under udarbejdelse i Fødevareministeriet. Det er et arbejde, som Dansk Akvakultur følger tæt og bidrager til. Opgaven er at opnå de bedst mulige vilkår for alle forskellige opdrætssektorer.

For RAS-anlæggene med indpumpning af saltvand skal der afsættes mere kvælstof i kystområderne. Ifølge afgående formand for RAS-udvalget har et nyt bæredygtigt RAS-anlæg på kysten typisk brug for en ramme på ca. 50 tons kvælstof og investeringer på op til 400-500 millioner kroner på anlæg for store laksefisk med cirka 3.000 tons produktion for at nå økonomisk "break even". For andre fiskearter med højere værdi per kilo kan kalkulationen være anderledes.

For dambrugene ønsker vi at få lempet planloven for at kunne ombygge og modernisere eksisterende dambrug i det åbne landskab for at imødekomme kommende øgede krav i dambrugsbekendtgørelsen. For havbrugene vil vi have mulighed for at etablere havbrug i de åbne havområder, hvor Danmark har opfyldt sine reduktionsforpligtelser for kvælstof, så kvælstofpåvirkningen ikke forhindrer opnåelse af god økologisk tilstand. Havbrugene vil gennemføre vvm-redegørelser og habitatkonsekvensvurderinger med miljøovervågningsprogram, som tilsikrer at natur og miljøinteresser og EU-direktiverne respekteres. For skaldyr skal der også afsættes områder til udvikling. Det midlertidige stop for ansøgninger skal ophæves.

Som I kan høre, så handler akvakultur-strategien både om landbaserede anlæg og opdræt på havet.

*

I forhold til opdræt på havområderne har vi i Dansk Akvakultur tidligere indsendt hørings svar til havplanen. Fra havbrugsvirksomhedernes mange samarbejdspartnere og leverandører og fra andre interesseorganisationer, kom der mange støtteerklæringer, som vi håber, at Erhvervsministeriet, men også Miljøministeriet og Fødevarerministeriet, myndighederne og de politiske beslutningstagere vil medtage i deres vurdering.

Havplanen er lige nu til forhandling på Christiansborg. Havplanen vil få stor betydning for udviklingsmulighederne for den marine akvakultur. I udkastet til havplanen er der taget højde for eksisterende akvakulturaktiviteter, men havplanen gør det ikke muligt at indfri akvakulturens udviklingspotentialer.

EU opfordrer alle lande med marine ressourcer til at bidrage til en positiv udvikling af marin akvakultur for at øge forsyningssikkerheden af sunde og ansvarligt opdrættede fisk fra havet. Med et havareal på cirka 70 procent af sit nationale territorium burde Danmark udvise politisk ansvarlighed og deltage i den globale udvikling af marin akvakultur.

De 8 nye havbrug vil tage plads som 8 havvindmøller, og kunne medføre en forøget produktion på op til cirka 24.000 tons store ørreder på havet og cirka 8.000 tons ørred-smolt på landbaserede RAS-anlæg. Til sammenligning kan de nye vindenergi projekter på havet kræve plads til op til 10.000 vindmøller. Det burde være muligt for alle parter at finde løsninger og plads til både energiproduktion og bæredygtig marin fødevarerproduktion. I andre lande ser vi også flere nye havbrug i Østersøen på åbent hav, f.eks. i Finland, hvor der også arbejdes med recirkulering af kvælstof via fangst af brisling til foder.

I Dansk Akvakulturs hørings svar er fokus på at sikre udviklingszoner til opdræt af skaldyr i Natura-2000 områder samt i alle egnede vandområder, til offshore havbrug, til integreret multitrofisk akvakultur og til økologisk akvakultur.

For at fremme vore interesser indsender vi hørings svar, søger foretræde for Miljø- og Fødevarerudvalget på Christiansborg og deltager i den offentlige debat, bl.a. med indlæg i Altinget. Endelig har Dansk Akvakultur valgt at deltage i Tænk tanken Hav, hvor næsten alle "grønne organisationer", flere rådgivningsvirksomheder, men også fiskeri, energiselskaber, råstofudvinding, rederier og alle med interesser i miljø og erhvervsudvikling på havet deltager. Der er naturligt mange interesse modsætninger, men det er vigtigt at kunne deltage.

Første fælles udspil er, at minimum 10 procent af havet bliver strengt beskyttet, og at havplanen skal baseres på en såkaldt økosystembaseret tilgang. Konkret er der anbefalinger om, at der ved zoner til havbrug og skaldyr skal stilles krav til forundersøgelser af de miljømæssige- og hydrologiske forhold for at sikre en økosystembaseret tilgang.

*

Tænk tanken Hav er som nævnt et forum, som involverer mange andre interesseorganisationer. Og samarbejde med andre interesseorganisationer er mit næste tema.

Vi har i efteråret 2021 indledt dialoger om samarbejde med Landbrug og Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Sportsfiskerne, Økologisk Landsforening, Dyrenes Beskyttelse og Netværk for Økologisk Akvakultur om at finde og løfte fælles dagsordener. Målet med samarbejdet er både at styrke den politiske interessevaretagelse for Dansk Akvakultur generelt og i forhold til myndighederne og de politiske beslutningstagere.

Jeg tror, at det er nødvendigt for Dansk Akvakultur, hvis vi skal blive hørt, at vi er i stand til indgå i disse politiske dialoger og samarbejder. Det kræver også, at vi i Dansk Akvakultur må blive bedre til at lytte og anerkende synspunkter, som kan være udfordrende for akvakulturen. I den proces må vi stole på, at vores aktiviteter er både ansvarlige, miljø- og klimaeffektive og i samfundsøkonomisk interesse og kan tåle at blive udfordret.

Vi kan se, at dyrevelfærd og fiskevelfærd er sat på EUs politiske dagsorden i 2021. Der afholdes konferencer, og debatten går hårdt til i Sydeuropa om fiskevelfærd. Bestyrelsen og direktionen besluttede derfor i efteråret 2021, at vi på forkant skulle prøve at tage en åben debat med de interesseorganisationer, som har en særlig interesse for dyrevelfærd, dvs. Dyrenes Beskyttelse og Økologisk Landsforening, Netværk for Økologisk Akvakultur og Landbrug og Fødevarer (Ø). Hensigten er i første omgang at skabe et fælles rum, hvor vi kan drøfte disse spørgsmål. Og samtidig sende et klart signal til offentligheden og de politiske beslutningstagere, at Dansk Akvakultur er i stand til at tage åbne drøftelser med andre interesseorganisationer, som har helt andre interesser end vores. Det er ikke let. I første omgang har vi fokuseret på bedre vilkår for traditionelle dambrug, som vil omlægge til økologi og på at finde videnskabeligt funderede standarder for god fiskevelfærd. Det er fælles overskrifter for udvalgte områder, som skal konkretiseres i de kommende år.

I den proces er det vigtigt at anerkende andre organisationers interesser. Sammen med andre kan vi stå stærkere. Dansk Akvakultur er en lille interesseorganisation. Vi omsætter for ca. 1,5 mia. kr. Det anslås, at vi beskæftiger direkte og indirekte et par tusind årsværk primært i landdistrikterne. Vi må derfor erkende, at det er svært at få sat politiske dagsordenener alene, men der er masser af gode emner at tage fat på. Som bare et eksempel kan nævnes det besynderlige i, at Miljøstyrelsen stiller BAT-krav til økologiske dambrug som forhindrer større økologisk dambrug. Akvakulturen er nok et af de få primære fødevarerhverv, som har næsten samme krav til udbytte og effektivitet, uanset om man er økolog eller konventionel. Det er ikke sagligt. Det har Dyrenes Beskyttelse og Økologisk Landsforening og Økologisk netværk forstået, og det vil de hjælpe os med at finde løsninger på. Det må vi være taknemmelige for.

Alliancer og samarbejder med andre NGO'er øger også mulighederne for indflydelse både generelt og specifikt i forhold til akvakulturstrategien. Andre interesseorganisationer kan have større politisk lydhørhed og bedre dialog - også med politiske interessenter som traditionelt er meget kritiske overfor akvakultur og fødevarerproduktion generelt i Danmark. Øget dialog kan være til gavn for hele akvakulturerhvervet, selvom den kun føres på udvalgte områder – alt afhængigt af hvilken interesseorganisation vi samarbejder med.

Jeg er klar over, at der både hos opdrætskollegaer og i sekretariatet kan være bekymring og også direkte kritik af det øgede politiske samarbejde og kompromiser med andre NGO'er, f.eks. om fiskevelfærd og økologi. Det har jeg respekt for, og det anerkender jeg. Det er også en vanskelig proces at balancere interesser. Jeg vil imidlertid opfordre til, at disse bekymringer og kritik formuleres åbent og direkte til formandskabet og direktionen. Så undgår vi misforståelser og kan sikre fælles debat og forståelse internt. Samtidig vil jeg også opfordre til, at vi akvakulturerhvervet anerkender andre interesseorganisationer og deres politiske målsætninger - uanset hvor problematiske de end måtte være for vores erhverv. Vi skal

både kunne være åbne over for kritik og kunne stå fast på vores egen faglighed, synspunkter og erhvervsinteresser.

Vi er de sidste par år lykkedes med at få et godt og konstruktivt samarbejde med bl.a. fiskeriforeningerne, fiskeeksportørerne, fiskeindustrien, AquaCircle og flere andre ngo'er. Bestyrelsen mener, at tiden nu er kommet til at gå videre i forhold til Dyrenes Beskyttelse, Økologisk Landsforening, Økologisk Netværk, og også andre ngo'er som har helt andre dagsordener end akvakultur. Jeg tænker her på Danmarks Naturfredningsforening og Sportsfiskerne. Lokalt har mange af os et godt samarbejde med deres lokale afdelinger, men også i forhold til hovedkontorerne kan vi finde fælles områder at samarbejde om. Det kræver en anden tilgang. Det er en ny måde at arbejde på, og det kræver kompetencer, tid og ressourcer, men det er vigtigt at kunne det.

*

Vandplanerne for 2021-2027 er lige nu i høring. Det er et andet vigtigt politikområde for Dansk Akvakulturs arbejde i det kommende år. Det er både i forhold til målestokken for et rent vandmiljø og i forhold til den tid, som vi har til at indfri målene, at Danmark går enegang i forhold til andre EU-lande.

I udkastet sigtes der mod et kvælstofmål, som svarer til en tilstand næsten helt uden landbrug eller menneskelig påvirkning. I praksis fortolkede ledende embedsmænd i Naturstyrelsen, at målsætningen svarer til uberørt natur, så det svarer til kvælstof omkring år 1000. En anden målsætning er, at ålegræs skal være udbredt i danske farvande som i år 1900. Det er i sig selv besynderligt, at have et kemisk mål, for Nitrogen år 1000, og et biologisk mål for ålegræs år 1900. Det burde vel være det samme årstal for begge parametre om ikke andet.

Samtidig sigtes der på at have gennemført alle indsatser for at nå EU's mål for kystvande allerede i 2027. Andre lande vil en længere periode. Landbrug og Fødevarer har ønsket, at der kommer en second opinion om det videnskabelige grundlag, og Dansk Akvakultur støtter Landbrug og Fødevarer.

Der er altså nok at tage fat på for at kvalificere de kommende vandplaner, men det er positivt, at de eksisterende dambrug og havbrug er indarbejdet i vandområdeplanerne.

*

Klimadagsordenen er også blevet et vigtigt politiske tema. I samarbejde med Bureau Veritas har vi udviklet et værktøj til at beregne klimaaftrykket fra opdrættet fisk.

Med det nye klimaværktøj kan der sikres konkrete og transparente oplysninger om klimaaftryk fra fiskeopdræt baseret på den fælles europæiske metode "Product Environmental Footprint" også kaldet PEF. Værktøjet er færdiggjort kort tid efter, at regeringen har taget initiativ til, at Danmark som det første land i verden skal have et statskontrolleret klimamærke. Sammen med fiskebranchen er vi repræsenteret af Fiskeriforeningen i den arbejdsgruppe, som skal bidrage til udviklingen af mærket, og sammen med det øvrige fiskeerhverv har vi foreslået klimamærkning.

Det afgørende er, at mærket bygger på anerkendte metoder, godkendt af EU, som skaber mulighed for, at fødevarer fra forskellige lande og virksomheder kan mærkes og konkurrere på lige fod.

Vi har fokus på, at virksomhederne får deres eget incitament til at investere i en mere klimaeffektiv

produktion, og de forbrugere, som kan eller vil prioritere deres indkøb med "grøn- og klimabevidsthed" vil kunne vælge til på samme måde som med andre mærker, f.eks. ASC, GlobalGap eller økologi.

Regeringen og støttepartierne arbejder med en CO2-afgift, som skal pålægges den danske fødevarerproduktion. Bekymringen er, at det vil det flytte både CO2-udledning og arbejdspladser til udlandet og skabe yderligere ubalance mellem land og by. Ifølge de økonomiske vismænd vil en afgift på 1.200 kroner per ton føre til, at 19.000 arbejdspladser vil gå tabt i landbrugs- og fødevarerhvervet.

Akvakulturprodukter er relativt klimaeffektive sammenlignet med flere andre animalske produktioner. I dansk sammenhæng er det usikkert, om en CO2- afgift vil betyde en øget efterspørgsel på akvakulturprodukter, som muligvis vil blive pålagt en mindre afgift end andre former for animalsk produktion. Afgifter på biologiske processer er i sig selv en særlig politisk ide, og klimaet får det ikke bedre ved at flytte dansk landbrugsproduktion til Polen og dansk akvakultur til Tyrkiet. Generelt ønsker vi i Dansk Akvakultur samme produktionsvilkår for alle fødevarerproduktioner og fælles løsninger forankret i EU.

*

I 2021 kom EU-Kommissionen med nye strategiske retningslinjer for akvakultur til medlemslandene. Det drejer sig blandt andet om at fremme adgang til arealer og vand, fjerne unødvendige administrative byrder og sikre mere og bedre information til forbrugere og borgere.

Kommissionen påpeger en lang række fordele ved akvakultur, blandt andet:

- at akvakulturen er en miljø- og klimaeffektiv måde at producere fødevarer på.
- at akvakultursektoren leverer sunde og forskelligartede fødevarer til en voksende verdensbefolkning.
- at akvakultur er godt supplement til forsyning af vilde fisk og reducerer presset på de vilde fiskebestande
- at akvakultur den er grundlag for virksomheder og arbejdspladser i landdistrikterne.

På trods af alle fordelene er produktionen og forbruget af akvakulturprodukter i EU ikke vokset med samme hastighed som i andre dele af verden. Som konsekvens importeres langt størstedelen af EU's forbrug af akvakulturprodukter.

Kommissionens retningslinjer bestyrker os i vores arbejde med at sikre bedre rammevilkår og omdømme for akvakulturerhvervet.

*

Jeg vil kort fremdrage og supplere enkelte punkter i Peters årsberetning for dambrugsudvalget.

Der er sket store strukturændringer i erhvervet de sidste år og flere er nok på vej. Vi bliver færre og færre medlemsvirksomheder, og de enkelte virksomheder bliver større. Vi er cirka 70 medlemsvirksomheder, og vi omfatter en meget stor del af de cirka 200 opdrætsanlæg, som vi var registreret i 2020 ifølge Danmarks Statistik. Vores evne til at samarbejde båret internt og eksternt er derfor afgørende vigtig, og både bestyrelsen og sekretariatet må tilpasse sig den nye erhvervsstruktur.

Også produktion af ørreder på dambrugene ser ud til at være i forandring. Vi går over til ørreder i større størrelser, hvilket for nuværende har resulteret i mangel af den traditionelle portionsørred til fabrikkerne.

En fælles udfordring på tværs af alle brancher er fortolkningen af den EU-forordning, som indebærer syn af ørreder til levende eksport. Synet skal bestilles to hverdage i forvejen og tilmed for en virus, som ikke kan diagnosticeres, men skal podes.

En mere positiv historie er, at det er lykkedes at få implementeret ekstra kvælstof fra de afsatte kvælstofpuljer. Og kvælstoftildelingen er fortsat under behandling.

Det er også positivt, at arbejdet med oprensningen af Møllesøen i Vejle Å systemet for malakitgrøn langt om længe er startet, om end arbejdet desværre frigiver malakitgrøn, der kan give udfordringer nedstrøms.

*

Listen over vigtige politikområder og opgaver for Dansk Akvakultur er lang, ligesom min beretning også har været lang.

Vi skal sammen med Fødevarestyrelsen finde en praktisk og sikker måde at gennemføre syn af levende fisk til eksport.

Planloven skal ændres, så fiskeopdræt og ombygning behandles som anden husdyrproduktion. Fiskegødning skal forvaltes som det er, dvs. som husdyrgødning og ikke som slam.

Vi afventer fortsat afklaring i forhold til det midlertidige stop for nye ansøgninger til skaldyrsopdræt.

På kommunikationssiden fortsætter vi at udvikle en faktahjemmeside med faktuel viden og videnskabelige kildeangivelser om akvakultur for at imødegå misinformation, der fortsat trives, især på de sociale medier.

Dansk Akvakultur deltager med en stand på både Naturmødet og Klimafolkemødet i år, og vi deltager også ved Folkemødet i Allinge.

For havbrugene er sagen om placeringstilladelser i Horsens Fjord meget vigtig. Ligesom Onsevig-sagen mod Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse er på vej til afslutning ved EU-domstolen. Som en ny udfordring oplever vi, at Miljøstyrelsen udarbejder afslag på ansøgninger om havbrug uden at inddrage vvm-redegørelserne i deres vurdering. Miljøstyrelsens sagsbehandling kan nu tage op til 8 år uden afgørelse. Vi vil fortsat arbejde for at få en ordentlig og saglig sagsbehandling som alle andre erhverv.

På den administrative side har vi fortsat processen med rationaliseringer i sekretariatet og styrkelse af økonomien i foreningen. I 2021 blev regnskabsfunktionen overført til Landbrug og Fødevarer. Der er etableret en ny bankforbindelse med Nordea. Det har helt konkret reduceret vores renteomkostninger og forbedret økonomistyringen. Revisionen er overtaget af Deloitte. Vi har indført digital fakturagodkendelse. Landbrug og Fødevarers administration giver mulighed for flere digitale løsninger på f.eks. rejseomkostninger og timeregistrering. Bestyrelsen får nu månedsregnskaber og kvartalsregnskaber med hurtig opfølgning. Det rationaliserer arbejdet for direktionen. Deltagelse i projekter fylder fortsat meget, og bestyrelsen drøfter løbende, hvordan vi skal løse det. For at støtte op omkring ledelsen under forandringerne i forhold til økonomi og personale har bestyrelsen nedsat et lille økonomi- og personaleudvalg, som kan tage møder med direktionen for hurtigt at håndtere og følge op opgaverne. Jeg vil gerne takke direktionen og sekretariatet jeres arbejde både med de politiske og faglige opgaver, men også med de administrative funktioner under disse forandringer.

Der er rigtig meget at tage fat på. En opgaveliste af dén længde ville kunne beskæftige mange flere, end de ressourcer vi har til rådighed i bestyrelsen, sekretariatet og direktionen. Derfor er der så meget desto mere grund til at sige tak til alle for den store indsats.

Jeg vil slutte af med at sige, at vi som nævnt ser ind i en generel udfordring med stigende priser på transport, energi og råvarer, der vil øge produktionsomkostningerne. Især de landbaserede recirkulerede anlæg kan få påvirket deres konkurrenceevne væsentligt, men også havbrugene som aftager mange tusind tons udsætningsfisk fra de landbaserede anlæg hvert år vil blive påvirket.

Vi må alle indstille os på at skulle drive virksomhed i en ny virkelighed. Under vanskelige forhold er arbejdet med at skabe bedre rammevilkår og bedre omdømme for *alle* medlemmer blevet endnu mere vigtigt - både for store og små virksomheder, for RAS og traditionelle dambrug, både til lands og til havs, både for laksefisk, skaldyr, sandart og kingfish og nye arter. Vi er et mangfoldigt erhverv, og den samme løsning passer ikke til alle, selvom vi har mange fælles opgaver.

Så afslutningsvis tak til direktionen og alle i sekretariatet for jeres arbejde. Tak til bestyrelsen for gode drøftelser og beslutninger og opbakning - også af de svære spørgsmål. Og tak til alle medlemmerne i Dansk Akvakultur og til vidensinstitutioner, rådgivere, leverandører og samarbejdspartnere og tak til alle jer der er mødt frem i dag.